

Wychodzi oodzielnie o 8mej rano.

Przedpłata w miejscu i z przesyłką 3 razy w tyg.:
rocznie . . . 12 zhr.
kwartalne . . . 3 " "
miesięczne . . . 1 " "
Z przesyłką pocztową:
rocznie . . . 15 zhr. — c.
kwartalne . . . 3 " 80 "
miesięczne . . . 1 " 30 "

"TYGODNIK LWOWSKI"
(ilustrowany)
rocznie 8 zhr. kwartalnie 2 zhr.

DZIENNIK LWOWSKI

Piątek dnia 28. Lutego 1868. — Aleksandra B. (rzym.) — Pamfyliya M. (grec.)

Redakcja w rynku,
L. 178 w lokalu drukarni
Poremby.

Ekspedycja i agencja inserat przy placu katedral. pod liczbą 31, w domu Majewskiego.

Za ogłoszenia od wiersza drobnego druku 4 c. (oprócz opłaty stepowej 30 kr.)

Reklamacje
nieopieczowane wolne są od opłaty.

Lwów dnia 27. lutego.

„Debatte“ donosi co następuje: „Nędza w Galicji, o której coraz większym rozszerzeniu się rząd przekonał się na podstawie dochodzących go relacyj, które posłowie polscy na ręce ministra rolnictwa przesłali, spowodowała ministerstwo do wzięcia w tej mierze inicyjatywy, która tem większe znajdzie uznanie w Galicji, skoro niezawodnie dostatecznie znane jest położenie finansów i rozliczne potrzeby państwa. Ministerstwo bowiem zaraz po rozpoczęciu obrad Rady państwa przedłożyło także wniosek o udzieleniu kwoty 250.000 zhr. na zapomogę dla głodem dotkniętej ludności. Sposób użycia wymienionej kwoty pozostawi ministerstwo galic. Wydziałowi krajowemu“.

Z uznaniem przyjmujemy tę pomoc, udzieloną ze strony rządu biednej ludności kraju naszego, bo istotnie nędza w powiatach, które zeszłego roku tak wiele ucierpiały w skutek wylewów rzek, doszła do przerażającego stopnia. Zapomoga czy tam zaliczka, którą rozdano zeszłego roku, nie mogła zaradzić szerzącej się nędzy, bo była niedostateczną. Teraz, gdy przychodzi przednowek, gdy wszelkie zapasy już spotrzebowane a ziarna brak na zasiewy, teraz dopiero okazuje się w całej nagości oplakane położenie kraju naszego.

Wprawdzie znalazł się ktoś o tyle dowcipny, iż wskazał nam własne siły jako najlepszy środek ku ulżeniu biedy naszej; zapomniawszy jednak szanowny doradca, że kto sam nieczego nie posiada, tem mniej komukolwiek może nieść pomoc.

Autonomia jest wprawdzie bardzo dobrą formą politycznego ustroju — jednakowoż nie wiele pomoże ona nam na teraz. Obecnie przeciwnie, i zanim dożyjemy błogich skutków autonomji, przysparza ona nam jedynie znaczne wydatki, nie zmniejszając w niczem ciężarów rządowych. W takim przeto będąc położeniu, niepodobna zaradzić głodowi i nędzy wywieszeniem zasady autonomicznej.

Rząd i bez porady obcej pozostawia nam autonomję w płaceniu rozlicznych dodatków i podatków — nie chcielibyśmy, by i w nadzwyczajnych razach pozostawił nas samym sobie, bo pociągając od 95 lat miliony z naszego kraju, powinien się poczuwać do udzielenia nam wydatniejszych posiłków.

Post i zapusty,

napisał

Józef Eug. Supliński (syn).

(Dokończenie.)

Przyzwoity taniec wszyscy pochwalają, nawet Sokrates, utrzymuje Lucjan — był wielbicielem tańcu, nadającego zręczność, wdzięk i powab. Zdaje się, że królowa Elżbieta ucząc się tańczyć w podeszłym wieku, dzieliła zdanie wspomnianego filozofa. Z drugiej strony znajdujemy, że Salustjusz wyrzucił Sempronji, iż śpiewała i tańczyła lepiej niż przystoi na godną powołania swego niewiastę: „psaltare et saltare elegantius quam necesse est probae.“ Wierzę, iż każdy z czytelników znalazłby choć po jednej damie, którejby rad przytoczył powołane tu zdanie znakomitego pisarza rzymskiego.

Włochy, które przewodniczyły wszystkim narodom nowoczesnym w odrodzeniu sztuk i wszelkich przyjemności ducha ludzkiego, wprowadziły taniec ukształcony w damy wyższe i na dwory panujących po całej Europie.

Taniec na scenę teatralną przeniesiony, przybrał nazwę baletu. Sławny z przesadzonej swobody „balet francuzki“ z czasów Ludwika XV. był bardzo wziętym po roku 1770, poczem z poprawą obyczajów upadł. Teraz za Napoleona III. odżył on w pierwotnej wyuzdanej beczelności. Tak samo w nieszczęsnej Warszawie pod rządami moskiewskimi.

Najnowsze tańce kosmopolityczne, skierowane ku wzbudzeniu zmysłów i bachanckie stroje, raczej niedostrojone tegoczesnych niewiast, przypominają nam jeśli już nie luperkalia rzymskie, to przynaj-

Jeżeli bowiem policzymy, iż rząd w przecięciu wybrał z Galicji tylko 10 mil. zhr. rocznie, toryczal-towa kwota uczyni przez przeciąg panowania domu austrjackiego blisko do 1000 milionów zhr. W zamian tego kraj miałby zupełnie uprawnione żądanie, aby w razie potrzeby wystarczającą udzielono mu zapomogę. Wskazujemy jedynie na Węgry, które będąc w podobnym położeniu, otrzymały w roku 1864. 20 milionów zhr., podczas gdy nam nie udzielono i 1 miliona zhr.

Lecz trzeba przyznać, iż nie mieliśmy też podobnych rzeczników, jakich posiadają Węgry; bo gdy rzeki wylały a kraj w skutek tego zagrożony został nędzą i głodem, wielka część autonomicznych władz i jeden z dzienników tutejszych dość lekceważąco wyrażał się o tej klęsce. Teraz gdy już zataiła niepodobna przerażających skutków, wypadków elementarnych zeszłego roku, teraz dopiero ubolewają nad tem, widząc przed sobą nowy szereg klęsk, które roztoczą panowanie swe nad oplakaną krainą naszą.

Dlatego przyjmując mile wniosek ministerstwa, pozostawiamy członkom polskim Rady państwa do osądzenia, ażali zaprojektowana przez rząd kwota ćwierć miliona jest dostateczną do chwilowego zaradzenia nędzy. Prócz tego należy im się przy obradach nad budżetem upomnieć, aby wyznaczono pewną, znacznie większą kwotę na budowę tam i uregulowanie rzek, bo te tylko środki dosadnie mogą nas wybawić od corocznych wylewów i spustoszeń tego rodzaju.

Wiadomości polityczne.

Austrja. Ponieważ ministerjum sformowane zostało z członków partji liberalnej, spowodowało to w samym stronnictwie pewne rozprężenie. By temu zaradzić, myślą o ściślejszym ukonstytuowaniu stronnictwa, mianowicie: dotychczasowi iliberalni rozpadną się na partję ministerjalną, gdzie będzie większość, i skrajną lewicę, której zadaniem będzie przedstawiać i bronić czystych demokratycznych pojęć i doktryn zgodnie z całym dzisiejszym ruchem społecznym Wiednia.

Podług najświeższych wiadomości ministerjum dotąd nie wykończyło projektu skarbowego. Zdaje się, że ostatecznie przyjętym zostanie projekt pokrycia deficytu przez nowo rozpisać się

mający podatek majątkowy; choć i projekt zaciągnięcia nowej pożyczki ma także zwolenników.

W wydziale konfesyjnym Izby panów ukończono ostatecznie narady nad ustawą o prawie małżeńskim, a w tych dniach poddany im będzie projekt ustawy szkolnej.

Z powodu ogłoszenia, przypominającego wojskowym zakaz zamieszczania swych prac w dziennikach, uderza „Wanderer“ z 26. b. m. silnie na wyłączność stanowiska wojskowych względem praw reszty obywateli państwa, zwłaszcza że ustawy zasadnicze o żadnych nie wspominają wyjątkach; takowe więc są najprzód niesprawiedliwością względem obywateli w wojsku służących tem większą, że bardzo mała ilość stosunkowo z wolnej woli zaciąga się w szeregi, powtórnie działają takie wyjątki szkodliwie zwłaszcza na młodych, odzwyczajając ich do używania liberalnych instytucji państwowych.

Kilku księży obrządku greckiego i urzędników komitatowych w północnych Węgrach przesłało w tych dniach ministrowi wyznań i oświecenia Eötvösowi listy moskiewskie i pieniądze nadesłane w celu, by wyżwspomnieni użyli ich do agitacyi w duchu moskiewskim pomiędzy słowiańską ludnością na południowych stokach Karpat osiadłą. Jest to niemyślną wskazówką, że Moskałe krzątają się, by co prędzej zamienić w czyn twierdzenie „Gołosa“, iż północne Węgry i Galicja to dziedziczna ziemia moskiewskiego „atieczestwa“. Dla gabinetu zaś wiedeńskiego nowy to dowód, ile to można liczyć na dobre sąsiedzkie stosunki z Moskwą.

W Wielkim Warazdynie ukonstytuował się „klub Deaka“, by popierać polityczne usiłowania tego męża stanu, zwłaszcza iż dziś znajduje się wielu przeciwników jego polityki. Ważnem jest, że jen. Klapka uważał za stosowne oświadczyć publicznie w jednej z gazet peszteńskich, że nie podziela szerzących się dziś coraz bardziej nieprzychylnych Deakowi usposobień. Jenerał kończy temi słowy: Ci co rzecz tak daleko doprowadzili, co wydarli narodowi wiarę w zdolności i cnotę jednego z największych jego obywateli, niech się chępią tem wcale niechlubnym dziełem, my im go nie zazdrościmy.

mniej czasy Katarzyny de Medicis, Joanny, Mesaliny itp. Powyżej tańców kosmopolitycznych stoją narodowe, one są niezaprzeczenie najpiękniejszymi, one są odbiciem ducha narodu, świadectwem jego dziejów: Egipski „taniec astronomiczny“, w którym robiono figury przedstawiające ruchy ciał niebieskich, dowodzi wysokiej oświaty u Egipcjan. Z teraźniejszych kontradans jest obrazem subtelności i galanterji francuzkiej. Melodyjny walec odznacza się tem, że tancerz wprowadziwszy taneźnicę w zamęt wirówy trzyma ją póki starczą siły. Niewypuszczenie z rąk tego, co się ujęło, jest właściwe plemieniu germańskiemu. Czeska polka, jak i jej naród nie ma dość wybitnej cechy. Węgierski czardasz jest tańcem ludu koczowniczo-wojującego; wstęp do niego przedstawia zapoznanie się pary, badanie wzajemne i przypodobanie się, a dalszy tok tańca jest usiłowaniem mężczyzny ująć w zręcznych zwrotach wymykającą się dziewczę. Kozak przedstawia nam wolnego puszczysyna, a powinowata z nim kołomyjka nie pozwala niedostredź, że tańczy ją smętnego usposobienia lud rurski, chcący zapomnieć czasy Iwanów, Włodzimierzów i Romanów. Krakowiak, to sama ochota; a jeśli czytelniku miła ci jest skóra, nie włącz ze w drogę Krakusowi, gdy stanie przed muzyką, jedną ręką silnie dziewczę za pas trzyma, a drugą czapkę wywija i w podkówkę bije śpiewając: „danas moja dana.“ Mazur łączy w sobie obok ochoty i rycerskości także elegancję, i jest bardzo symbolicznym, gdy w polskim domu, wśród wesołego gwaru ochocejsz rzeszy, przy narodowej muzyce rażna młodzież płci obojej w przyzwoitej do siebie postawie płynie para za parą, jakby łódź po łodzi z garbu na garb chyłego strumienia. Mazurowe koło, to równianka na-

szego kwiecia. Jaka rokosz z nadobną dziewoją wywijać młynce, wycinać do niej hołubce, jak błogo być choć przez taktów kilka promienni gwiazdy z dziewic, lub na przemian ich promienni dać się olśnić, być ogniwem przepłatanego łańcucha, lub śmiało a tak przepuściwszy na falangę niewiast być odpartym, lecz poto by powtórnie uderzywszy ująć zdobyć i uchodzić, pokąd pogon za tobą nie odbije ci branki. Polones, korona wszystkich tańców, nie bywa już widzianym w całej powadze i w pierwotnej godności swojej; prowadzą go dziś zwykle przy otwarciu balów dignitarze dla przyjętej tylko formy, bez żadnego wdzięku, bez cechy narodowej. Po Mickiewiczu nie wolno mi dotykać opisu polonesa, przytoczę zatem słowa jego zakończające ów opis: „Ach może to ostatni! Patrzcie, patrzcie młodzi,

Może ostatni co tak polonesa wodzi.“

Bale publiczne są widowiskiem, w którym aktorowie są jednocześnie i spektatorami. Zbytnią etykieta i okazałość, mieszana publiczność, po większej części nieznaną się wzajem, wreszcie miejsce publiczne, nie budzą szczerzej ochoty. Na bale chodzi się poto, by widzieć i być widzianym, a jeśli nad raniem wśród balujących zawita niekiedy dobry humor, zawdzięczyć to należy butelkom szampana, a nie towarzystwu. Zabawa idzie rażno tylko w domach prywatnych; tu choć nie wszyscy się znają, zapoznają się prędko za pośrednictwem uprzejmych gospodarzy gościnnego domu; tu będąc pewnym, że jesteś wśród samych swoich, nie wiesz się przepisami galantyma. Wrodzona Polakowi cześć dla kobiet i nieskażone serce wystarcza ci, byś umiał się znaleźć, a choć jesteś zniechęcony do świata, wnet serdeczna ochota roznieci przygłuszoną w twej duszy wesołość.

Ministerjum węgierskie widząc, jak w narodzie słabnie wpływ Deak'a, trwoży się niepomału o dalszy ciąg swych rządów i myśli o ściśnieniu koła wyborców przez podwyższenie censusu wyborczego. Zaiste nie umiemy wzmówić w siebie wiary w tę wiadomość, wątpliwość bowiem należy by, gdy wszędzie ludy dążą do rozszerzenia praw obywatelskich na jak największą liczbę ludzi, ośmielił się kto pozbawiać już przez ustawę uprawnionych wykonywania tyle przez wszystkich cenionych praw.

Polska. Wspominaliśmy przed niedawnym czasem, że Moskalów koła w oczy miasta i miasteczka znajdujące się w guberniach kijowskiej, podolskiej i wołyńskiej, które są prywatną własnością przeważnie polskich posiadaczy. Teraz wydał minister spraw wewnętrznych odezwę do generała gubernatora powyższych prowincyj w celu złożenia osobnej komisji w Kijowie dla zebrania wiadomości o miastach tych i miasteczkach i sporządzenia projektu urządzenia ich w ten sposób jak w Rosji. Nie mamy potrzeby nadmienić, że postanowienie to ma za ostateczny cel nowe wyłączenie polskich właścicieli.

O ile spiesznie Rosja zajmuje się budową kolej żelaznych, które stanowią linje strategiczne w celu, aby mieć łatwą komunikację w razie wojny, o tyle trudności czyni ona, gdy idzie o połączenie dawniej polskich prowincyj, choćby za tem przemawiała wszelkie korzyści handlowe. I tak dozwolono zaledwie inżynierowi kolei witebsko-dynaburskiej, Williams'owi wykonać własnym kosztem badania miejscowości pod kolej z Witebska do Mohylewa i upoważniono go do takowych badań aż do Kijowa, z zastrzeżeniem, ażeby to pozwolenie nie stwierdzało przyznania ze strony rządu potrzeby tej kolei, ani też podawało nadziei Williamsowi co do powierzenia mu budowy kolei witebsko-kijowskiej z gwarancją rządową, lub do zwrotu ze skarbu poniesionych na te badania kosztów. Kolej łącząc żyłne południowe gubernje z Północną i Litwą, które to okolice są nader bez wszelkich prawie komunikacji, byłaby nader pożądaną dla ziem tych, rządowi jednak nie rychno w tej sprawie, aczkolwiek kolej ta nawet i ze względów wojskowych byłaby dla niego korzystną.

Ponieważ na Wołyniu znajdują się rodziny nazwiska Berezowskich, przeto dla wykazania swej wiernopoddaneźności na wniosek szymatyckiego biskupa wołyńskiego synod zezwolił na zmianę nazwisk kilku diaków, którzy dotąd nosili imię Berezowskich.

Z Zytomierza piszą do „D. P.“ z kraju ucisku i niedoli jedno wam zawsze donieść mogą: o bezprawia, zdradach i wszelkiego rodzaju gwałtach, jakich się Moskale bezpiecznie dopuszczają na osobach i imieniu naszym. Jak na Litwie tak i w ziemiach ruskich wszyscy Polacy i katolicy wydaleny zostali ze służby rządowej. Na ich miejsce sprowadzono do nas urzędników z gubernji orenburskiej, nie mających najmniejszego

pojęcia o tutejszych stosunkach, a jak słyhać przesiedlono ich po części dla łupieżstwa i dzikiego obejścia, jakiego się tam dopuścili. Praktykują też tutaj na wielką skalę jedno i drugie; dość przytoczyć, że w tych dniach otrzymaliśmy rozkazy, aby pod karą 25 rubli nikt się nie powazył mówić ze swymi ludźmi w domu własnym po polsku, lecz po moskiewsku lub po niemiecku, a w najgorszym razie po francuzku. Łatwo przewidzieć co za bogaty obiów pomyśl ten następcza, ile ztąd wyniknie denuncjacyj, śledztw, cała czerń czynowników znajdzie tu źródło nieprzebranych dochodów.

Dowiaduję się, iż biorą również rozpiski od Moskali tutejszych, że nie będą utrzymywali w domach swoich żadnego sługi Polaka i katolika, a po wsiach oficjalistów gospodarczych. Utyksują na to mianowicie właściciele ziemscy, bo nie tylko iż oficjalista Moskal kradnie bez miłosierdzia, ale nie znając tutejszego sposobu gospodarowania, sprowadza straty. Ztąd też częste bankructwa między Rosjanami co tu dobra nabyli.

Obrazu powszechnej nędzy skreślać szczegółowo nie potrzebuję, każdy piszący tutaj ztąd wstrony wasze donosi o niej zapewne. Dość powiedzieć, że klasa dawniej średniomenna, literalnie mrze z głodu tak po wsiach jak po miastach, dodzierając resztek dawnego odzienia. Ludzi zacnych i pracowitych, którym dawniej na niczem nie zbywało, spotyka się niepoznaną, tak są wycieńczeni nędzą, okryci lachmanami. Co dalej będzie, pytamy jedni drugich, patrząc na to, co się w okolo nas dzieje.

Wszyscy generałowie z okolie naszych jada do Petersburga na rocznicę koronacji cara. Nie wiemy, co ich tam sprowadza, czy wojna na wschodzie, o której tu powszechnie mówią, czy gwałtownie wytracenie nas. Przygotowani jesteśmy i na to ostatnie; najniepodobniejsze do wiary rzeczy stają się to podobni.

Francja. Najlepszy przykład dokładności dzisiejszego prawa prasowego przedstawia „Courrier francais“, jedno z pism paryzkich mających największą ilość prenumeratorów. Wprawdzie redaktor odsiedział tylko jeden miesiąc aresztu, zakaz policyjny nie nastąpił wcale, a mimo to istnienie tego dziennika jest znowu zagrożone. Fundusze bowiem częstami a olbrzymimi grzywnami tak zostały nadwężone, że redakcja widziała się zmuszoną zwołać akcyjonariuszów na naradę czy pismo ma nadal wychodzić. Istotnie ustawa osiąga tu skutki pożądane przez ustawodawcę.

O przymierzu między Prusami i Rosją obiegały w Paryżu w tych dniach najdziwniejsze pogłoski. Źródłem ich był „Courrier russe.“ Otóż dziś „France“ i „Etendard“ zadają kłam tym doniesieniom, podając na to za powód, że Bismarkowi nie nie zależy na wojnie Rosji z Turcją, owszem panslawizmowi w szerszym tego słowa znaczeniu jest on nieprzychylnym, zatem wcale do przymierza nie skory, ile że nie spodziewa się takiego obrotu rzeczy, by potrzebował przymierza lub po-

dzielić. Gdzie zaś idzie o urządzenie zabaw, lub kierowanie niemi, o arcyważne konferencje, czy tego lub owego wpisać w poczet równych sobie, czy trzymać się mody paryzkiej czy berlińskiej, tam nie brak na ludziach.

I tak dziś, wśród powszechnej prawie nędzy materialnej i intelektualnej, my bez bytu politycznego, bez znaczenia społecznego, pomimo że zapusty w sąsiednim królestwie Polskiem i księstwie Poznańskiem dość głucho przeszły skutkiem ubóstwa, a w części opamiętania się, my szliśmy w biesiadach i zabawach w zawody z bogatej głowy i kieszeni zachodnimi sąsiadami, zapominając, że czas rozrywki dopiero po pracy — po pracy użytecznej.

„O nie uwodź się łoskotem
Obcych kuźni na zachodzie;
Własnym ogniem, własnym młotem
Broń dla siebie kuj, narodzie.“

Panująca obecnie nędza służyła nawet za pozór do balów, z których wszystkie, a było ich dużo, urządzono na cele dobroczynne. Smutna to rzecz zaiste, zejść do konieczności wspierania nędzy jednych przez zabawy drugich. Jeśli w normalnym stanie kraju opiekunowie ubogich zniewalają zamożnych, a chcących się bawić, by ci opłacając chwile wesołości swojej przyczynili się tem do ulżenia biedy bliźnim, uważamy to za sprawiedliwy podatek, za okup na rzecz ubogich. Jeśli zaś podczas powszechnej biedy, sto sunkowo we wszystkich warstwach społeczeństwa, umyślnie urządza się bale w celu złowienia tym sposobem grosza, któryby inaczej nie dostał się do skarbonki, dowodzi to, że obywatele kraju, będąc teraz w gorszym położeniu, przestali dobrowolnie, wprost wspierać w nędzy pozostających współbraci swoich,

mocy ze strony Rosji. Rosji potrzebny, jak tylko by zabezpieczyć sobie pomoc Prus na wypadek wybuchu wojny z Turcją i co zatem idzie z mocarstwami zachodniemi.

Cesarz Napoleon nie chce w żaden sposób przyzwolić na myśl, by zaprowadzić odpowiedzialność ministrów, raczej wszelkie inne koncesje gotów uczynić, aniżeli przystać na ten nieodzowny postulat, niezbędną a jedyną gwarancją konstytucji, gdyż przez to wysliznęła z rąk by mu się możność rządzenia Francją mimo woli więkzości.

Nikt nie wątpił, że przy dzisiejszym składzie ciała prawodawczego wniosek o wolnej w dziennikach debacie upadnie; ale też trudno było się spodziewać tak licznej mniejszości. Na 67 głoszących przeciw wnioskowi, oświadczyło się 62 za takowym. Jest to niechybną wskazówką, że opozycja rośnie w siłę i liczbę.

Odpis listu księcia Napolena wystosowanego do cesarza w sprawie ustawy prasowej (za którego autentyczność nie ręczymy wcale) obiega dziś z rąk do rąk po Paryżu. Dawniej już mieliśmy sposobność wyrazić nasze zdanie z okazji podobnego listu o ustawie wojskowej. Demonstracjom tego rodzaju niewierzymy nie i uważamy je za czynione jedynie celem obalamucenia opinii publicznej.

Niemcy. Dzienniki pruskie nie zmieniły jeszcze swojego sposobu wyrażania się o Austrii z powodu ostatniego nieporozumienia zaszłego pomiędzy gabinetem berlińskim a wiedeńskim. Austriacki dziennik urzędowy „W. Abendpost“ uskarża się na dziennikarstwo pruskie, podnosi, że nawet tak dokładnie objaśnienia br. Beusta, udzielone w tej sprawie na posiedzeniu delegacji Rady państwa, nie zdołały uspokoić opinii publicznej w Prusiech i wypowiada swoje ubolewanie nad niesłusznoscą zarzutów dzienników berlińskich. Jedna tylko „Kreuzt Ztg.“ wyraźnie oświadczyła, że Prusy mogą się zadowolić odpowiedzią br. Beusta, daną na interpelację deputowanego Schindlera.

Parlament elowy ma być zwołany w dwa tygodnie po zwołaniu Rady Związku elowego to jest dnia 16. marca b. r. Wszystkie w tym celu czynione przygotowania będą ukończone najdalej za dwa tygodnie. Wybory, które się jeszcze mają odbyć w Wirtembergji i w Hesji, nie opóźnią otwarcia parlamentu. — Na posiedzeniu berlińskiej Izby poselskiej z dnia 26. b. m. wystąpił deputowany Kardorff z intepelacją podpisaną przez członków wszystkich frakcyj, czy rząd w obec zajęć w Hietzing i tworzenia się legji hanowerskiej i nadal oświadczy się za utrzymaniem zawartego z królem Jerzym układu.

Włochy. Od niejakiego czasu nastąpiło w obozie lewicy pewne rozprężenie. Niektórzy członkowie opozycji poskładali swoje mandaty; inni opuścili Florencję i powrócili do domu, a jak się można była przekonać przy ostatnich wy-

lucz pomimo niefortunnego położenia swego nie stracili ochoty do zabawy i że dla niej przecież grosik znajdują!

Oba banki zastawnicze istotnie obłożone: Zobaczysz tam studenta, co niesie w zastaw zegarek; ujrysz wdowę z córkami, dźwigającymi to koldry to poduszki; dostrzeżesz także u niektórego ziemianina w hotelu żyda płacącego mu za zboże dopiero kiejkujące. „Ciężkie czasy“ wołają wszyscy i w istocie są one takimi, ale jeszcze cięższymi stają się, skoro owe zegarki i poduszki idą w zastaw nie tylko za chleb powszedni.

Na zakończenie przytoczę wierszyk p. J. Wel...

„Gdy w koło rzuce łzawy wzrok,
Dokoła boleść, jęki, —
Dokoła krew i krzyż — co krok,
A tu bankietne dźwięki!“

Ach smućcie nam się, smućcie trza,
Że Bóg nas srogo karze;
Toć lice zwilża gorzka łza,
Gdy idą w tan łazarze!“

Powtarzam, że występuje tu przeciw zbytniej, szalonej i przesadnie kosztownej zabawie w czasach ubóstwa.

Łkania tysięcy głodnych i nieodzianych dzieci, jęki cierpiących matek i ciężkie westchnienia ojców bolejących nad dolą rodziny, mieszają się w wielkim przestworze powietrza z tonami głośzących kapeli i głosami roskoszujących hulaczy. Atoli każdy z tych głosów z osobna dojdzie do niebios, i z osobna nutę dostanie w historii narodu.

borach, znaczna część wyborców należących do stronnictwa postępowego nie brała w nich udziału. Fakta te mogą poniekąd posłużyć za dowód, że opozycja zważyła o swych siłach, i nie mając nadziei odniesienia zwycięstwa, wołała się całkiem powstrzymać od wszelkiego udziału.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Izby powszechnej na siebie zwróciła uwagę mowa deputowanego Rossi, bogatego i poważnego fabrykanta, który liczbami dowodził, że kurs przymusowy kosztuje obecnie skarbu włoski 302 milionów, i że suma ta dojdzie wkrótce przy ciąglem podnoszeniu się aż do pół miljarda. W celu pozbycia się tych wydatków postawił mowca wniosek, aby zaciągnąć nową pożyczkę i spłacić dług zaciągnięty w banku. Mowa ta sprawiła tem większe wrażenie, ile że p. Rossi jest członkiem prawicy, należy do stronnictwa zachowawczego i jest osobistym przyjacielem Lamarmory. Zakłopotanie rządu było tak wielkie, że tylko postawieniem wniosku o odroczeniu tej sprawy zdołano się zeni wydobyc.

Wkrótce zostanie Izbie przedłożony projekt zaprowadzenia podatku młynowego. Sprawozdanie z tego przedłożenia wypracowane przez p. Capellari della Colomba już zostało wydrukowane. — Przy rozprawach nad tą kwestją przyjdzie zapewne do bardzo gorącej walki; mimo to spodziewają się, że wniosek ten, chociaż do pewnego stopnia zmieniony przez komisję, przejdzie w Izbie, gdyż sama opozycja nie zdoła podać żadnego sposobu zastąpienia go użyciem innego lepszego środka.

Anglja. Telegram z Londynu donosi, że podług ostatniej depezy, nadesłanej z abisyńskiego teatru wojny, naczelny wódz angielskiego korpusu ekspedycyjnego, generał Napier, zjechał się z cesarzem Teodorem i w przyjacielski sposób naradzał się z nim nad usunięciem nieporozumień pomiędzy Anglią i Abisynją. Jaki ten zjazd odniósł skutek, dotychczas nie wiemy; to jednakże pewna, że narady te tylko wtedy mogą mieć jakieś znaczenie, jeżeli cesarz abisyński zgodzi się na zawarcie pokoju i przyjmie warunki stawiane przez rząd angielski. Trudno jednakże coś podobnego przypuścić, gdyż telegram donosi zarazem, że wojska angielskie wkrótce posuną się naprzód.

Hr. Derby podał się do dymisji; królowa angielska udzieliła mu jej. — Siedmiu Fenjan, którzy zostali uwięzieni przy eksplozji w Clerkenwell, oddano pod sąd przysięgłych.

Posiedzenie Rady miejskiej

z dnia 27 lutego.

I. P. Miączyński postawił wniosek, aby z łona Rady wystosować podziękowanie dla ks. Adama Sapięchy za 500 złr., które tenże jako przedsiębiorca kolei tarnopolsko-brodzkiej dla biednych miasta Lwowa na tak zwaną zupełną rumfordzką na ręce Rady miejskiej przesłał. Wniosek przyjęto.

II. P. Wild wnosi, aby się postarano o reprezentację gminy w banku hipotecznym; — tenże sam wniosek popiera Dr. Madejski, a zarazem wnosi, aby Rada miejska dozwoliła użycie sali na posiedzenie akcjonariuszów tegoż banku na dzień 31. marca. Wniosek przyjęto.

III. Z kolei wystąpił Dr. Madejski jako sprawozdawca sekcji V. z wnioskiem w sprawie gimnazjum Franciszka Józefa, który to zakład naukowy gmina na koszt swój przyjąć się zobowiązała. — Wykazuje potrzebę wydelegowania w tym celu komisji, któraby się z komisją ad hoc przez Radę szkolną wybraną porozumiała co do warunków, pod jakimi gmina na siebie ciężar ten przyjmuje. — Wniosek znalazł oponenta w osobie p. Adama Miska, który twierdzi, że koszt utrzymania gimnazjum wynosić będą około 40 tysięcy złr. rocznie, który to wydatek — połączone z innymi ciężarami, jakie na p. gmina z powodu utrzymywania szkół realnych i szkoły wzorowej ponosić ma, za nadto budżet obciążą i nad jej siły będzie, że dalej gimnazjum to już dziś zbyt ciężkiem się stało, ponieważ stosunki obecne przyniosły z sobą to, iż rząd zarówno dzisiaj wszystkimi zakładami naukowymi się opiekuje — że dawniej utrzymanie gimnazjum polskiego we Lwowie w obec innych zakładów naukowych, w których językiem wykładowym był język niemiecki, koniecznością było, — dzisiaj zaś, skoro język krajowy językiem jest wykładowym — utrzymywanie gimnazjum F. Józefa byłoby zbyt ciężkie.

P. P. Wild, dr. Milert, dr. Gnoiński i dr. Czernyński popierali żywo wniosek sprawozdawcy sekcji V., nadto dr. Czernyński wychodząc ze stanowiska czysto prawnego dowiódł, że dzisiaj już za późno uchylać się od przyjęcia ciężaru tego na siebie, skoro takowy już jako prawne zobowiązanie na gminie ciąży. Chodzi więc tylko, porozumienie się co do warunków, a skoro takowe nastąpi, nie pozostaje gminie nie innego, jak tylko akt dotacyjny dla tegoż gimnazjum poczynić. Oponent nie znalazłszy żadnego poparcia upadł z swoim wnioskiem, a wniosek sprawozdawczy sekcji V. przyjęty został. Z porządku przystąpiono do wyborów komisji w sprawie powyższego gimnazjum. Większością głosów wybrano dr. Madejskiego i Gnoińskiego, panowie zaś Wild i Szwedzicki nie otrzymali absolutnej większości głosów, dlatego wybór trzeciego komisarza odroczony został do następnego posiedzenia.

IV. Do komisji niestałych dochodów wybrano absolutną większością głosów p. p.: dr. Madejskiego, Dąbrowskiego, Dymeta, Szwedzickiego, Szumana Jana; zastępcami: p. p. Żaka, Hoffmana, i Miączyńskiego.

Nowiny z kraju i zagranicy.

* Piętnasty odczyt popularny, na dochód funduszu Stowarzyszenia wzajemnej pomocy rękodzielników lwowskich odbędzie się w niedzielę dnia 1. marca 1868 o godzinie 4tej po południu w sali ratuszowej. Mówić będzie p. Łucjan Tatomir „o Królu Kazimierzu Wielkim“.

* List pasterski. W ślad za arcybiskupem lwowskim ks. Wierchlejskim wydał i biskup przemyski ks. Manastyrski list pasterski do kapłanów swej diecezji wzywający do modłów za uciśnionymi i prześladowanymi kościołami w królestwie Polskim. Tylko w Krakowie nie odbyto tego jubileuszu z rozgłosem i należytą ostentacją, lecz cicho i jakby się tego wstydzono.

* Nieporządek w mieście. Do niedawna mieliśmy w mieście naszym po chodnikach i ulicach coś na kształt ślizgawek. Przedwczoraj znowu woda z deszczu i z topniejącego na dachach śniegu, zalewała formalnie ulice, tak, iż niepodobna było przejść bez obawy złamania sobie karku. Opowiadano nam, że jeden z mieszkańców ulicy Jezuickiej, wracając wieczorem do domu, w kałużę jakąś po kolana prawie wpadł i za ledwie się z niej wy dobył. Wczoraj, dzięki troskliwej o porządek miasta, zajmowano się cały dzień odrębywaniem lodu po chodnikach i zgartywaniem śniegu z dachów, skutkiem czego po ulicach nie bardzo wygodnie przechodzić było można. Cieszyć się więc możemy, że jakiś czas pewniejszą nogą po ulicach stąpać będziemy mogli, dopóki może śnieg świeży a omze i jeszcze mróz dawnego porządku nie przywróci.

Co do zgartywania śniegu z dachów możnaby inaczej zarządzić, nie koniecznym by idącym środkiem ulicy, (gdź chodniki deskami i drągami pozastawiono) skutkiem operacji śniegowej, masy śniegowe na głowę spadały. W tym celu wypadałoby polecić, aby zawsze, ile raz śnieg spadnie, takowy natychmiast zmiatano, a tym sposobem nie będą się nagromadzać lody. Tak robią w Krakowie; dlatego ani po ulicach, ani też z wiosną wielkiego błota, przynajmniej na główniejszych punktach nie bywa. Przybywający z Krakowa opowiadają, że tam od kilku dni wiosna, ulice wysychają, a tu na to długo jeszcze czekać będziemy musieli.

* Napad. Wczoraj wieczór wpadł żołnierz od trafikki p. Kalusa przy ulicy Grodzkiej, w Krakowie, a nie mogąc sobie dobrać cygar, wyciągnął bagnet z pochwy i groził właścicielowi trafikki śmiercią. Udało się jednak obecnym odebrać mu bagnet, poczem żołnierz cokolwiek złagodniał. Bagnet wydano policjantowi. Wypadek ten świadczy, jak usprawiedliwionem jest żądanie, aby żołnierze po za służbą nie nosili broni.

* Podrzuconie dziecka. W pewnym domu we Lwowie na schodach pierwszego piętra znalazł dnia 22. stycznia b. r. stróż tego domu dziecię mające kilka tygodni owinięte w szmaty, a przy niem karteczkę bezimienną napisaną po czesku, wedle której ojcem dziecięcia ma być podoficer z węgierskiego pułku tu stojącego. Wkrótce odkryto matkę dziecięcia, jest nią służąca czeska, 24 l. m., stanu wolnego, która wyznała, że dziecię to 24. grudnia 1867 porodziła, i że gdy daremnie usiłowała umieścić je w zakładzie podrzutków, w rozpacz się położyła na schodach domu, w którym mieszka komendant pułku jej kochanka, i że ona tę karteczkę pisała. Skazano ją ze względu na nadzwyczajne okoliczności łagodzącej na 1 miesiąc więzienia, którą to karę ze skruchą przyjęła.

* Sprawozdanie towarzystwa pożyczkowego w Brzeżanach za rok 1867 wykazuje, iż w obrocie kasowym przychód cały wynosił 5.889 złr., a rozchód 5.728 złr. podobnie jak w pierwszych dwóch latach istnienia towarzystwa. W ciągu roku udzielono 105 członkom pożyczki przeciętnie po 45 złr. Zwroty zaliczek wpływają dość punktualnie, a na 391 członków w ciągu trzech lat zapożyczonych, spłaciło 234. Straty były nieznaczne, gdyż wynosiły tylko 29 złr. 55 kr.; mimo tego wynosi czysty zysk 10% od włożonego kapitału.

Taki obrót nie można inaczej jak świetnym nazwać, i dlatego zastanawia nas bardzo, dlaczego rzeczona towarzystwo pożyczkowe się nie rozszerza i tylko 156 członków liczy, chociaż powszechnie wiadomo, jak wielką liczbę muszą opłacać szukający prywatnego kredytu. Przyczynę tej stagnacji należy więc szukać w tej po

wszechnej apatii, która niedozwala uajpożyteczniejszej instytucji rozwinać się należycie.

* Policja krakowska W poniedziałek o godzinie 7. wieczór agent policji przyaresztował bez najmniejszego powodu na Małym Rynkuw Krakowa jednego z tamtejszych uczniów gimnazjalnych, ponieważ mu się zdawało być „nie tutejszym, lecz zbiegiem z Królestwa Polskiego.“ Wykazało się oczywiście, że jasno widzący agent grubo się pomylił. Nie przypuszczaliśmy, aby w czasach pełnej konstytucji na ulicy ludzi aresztowano.

* Teatr. Dziś w teatrze nadochód Towarzystwa wazjemnej pomocy uczniów gimnazjum polskiego: *Faust* tragedja w 6 aktach W. Goethego.

* Nowy Sącz d. 26. lutego 1868.

(X. Y.) Środa — otóż i popielec. U stóp ołtarzy czekają z kornem czołem wyblądle, znużone bezsennością lica na posypanie popiołu, który im do głowy sprowadzić ma refleksję. Ależbo i niedarmo to się też hulalo tak, jakby w szalonym wirze chciało się roztrzącić same sciany piekła. — Co jest przyczyną tej nienaturalnej wesołości? trudno odgadnąć. Gdy Nero uciskał ludość Rzymu — tedy najwyższe stadium smutku i rozpacz objawiło się w końcu szaloną wesołością. — Ale my przecież mamy swobodę, i do nas to zastosować się nieda. Wielu pyta, czy też ta wesołość nie zostaje z tegorocznem zjawiskiem natury w jakiej styczności? — była ona bowiem taką, jakiej lata nie pamiętają; bawiono się w kasynie, bawiono w domach prywatnych, co dzień gdzie indziej, a czasem 2 i 3 bale odprawiono, i to na jeden dzień w różnych dzielnicach naszej miściny; i tak: bawili się państwo, bawili służy, bawili się warstata, bawili wyrobnicy i tragarze, słowem bawili się wszyscy (oprócz żydów, którzy radośnie zacierali ręce), a każde kółko w swoim guście. Rogi i czuby nie miały końca nawet w dzielnicach kartagińskich desperatek z uciętym włosom, (owej to najpiękniejszej ozdoby kobiecej) — jedne przy fałszywym grajku, drudzy przy energicznym klanecie, stosownie do gustu i pojęcia muzyki.

A zawsze wieczorne płaśy —

Niosły na drugi dzień dasy.

Jak to mówił T. K. Węgierski:

-A pani czesnikowa objadu nie jadła,

Że pani podstolina wyżej od niej siadła.

To mniej więcej w wyższych — w niższych bowiem kółkach jeszcze inne można było dostrzedz znaki — boć wiecie, że w ohecozności różne uczucia idą na przemianę, stosownie do wyobrażeń o tonie, lub godności osobistej.

Otóż oprócz tych wszystkich oficjalnych i prywatnych, urzędowych i półurzędowych balów, balików, wieczorków, i tańcujących szklanek czy herbatek, chcąc jeszcze zakończyć jak się należy, na ostatni wieczór urządzono redutę. — Wiecie co mówię? Redutę u nas! — Jeżeli wy w stolicy żalicie się na brak smaku w zabawach redutowych — to cóż powiecie o naszych? — i jako szło? kiedy same wyloczkowane babuleńki, z uczuciami podrosłych już wnuczek, rozbiły się — zamaskowane — po sali, siląc się chrypliwym głosem na dowcipy przeszłości-czne, które tylko politowanie wzbudzały. Zamiłując pojedyncze epizody, aby lepsze o nas nie zuiweńczyć w was mniemanie. Przewidziała to rada miejska, bo gdy w noc listopadowej została nas nieraz po omacku, szczedząc lamp miastowych to w ostatni wtorek — twierdząc, że rynek uparty jak kozioł, przedmieściu Grockiemu z rana na dzień biały zapaliła lampę, chcąc ocknąć zapamiętałych i oświecić rozhulałych mało-mieszczan — albo może też w dzień biały z latarnią diogenesa szukać u nas człowieka, lub zresztą może w chęci przekonania przejezdnych, że Sącz przecie nie wygląda tak, jak owa ewangeliczna panna, której zabrakło oleju. . .

Toż teraz szczerze pokutować będziemy; i już dziś już, przy wstępnej środzie z lepszą reminiscencją, zaśpiewamy sobie to, co wasz niewygasłej pamięci Nowakowski nieraz śpiewał:

W ostatni wtorek bal,

Ostatni idzie szal!

W post wielki zamiast ryb —

Z barszczykiem tylko chleb.

Depesze telegraficzne

Belgrad, 25. lutego. W Bułgarii wzmaga się propaganda katolicka, w ostatnich dniach przystąpiło 2.000 do unji z kościołem rzymskim.

Peszt, 26. lutego. „Harnak“ donosi, że sejm węgierski 8. marca otwartym zostanie.

Londyn, 25. lutego. Po rezygnacji Derbyego królowa wezwala d'Israelego, by utworzył nowe ministerjum; wstąpią doń Northcote jako minister skarbu i lord Crauborne jako sekretarz stanu dla Indji. Zresztą pozostają dawni ministrowie przy swych tekach. Dzienniki pochwalają powołanie d'Israelego.

Bukareszt, 26. lutego. Izba niższa udzieliła ministerstwu wotum zaufania 91 głosami przeciw 32 i obiecała poparcie jego planów.

Kolonia, 26. lutego. „Gaz. Kol.“ donosi, że w sferach rządowych wielkie niezadowolenie z wiadomości nadesłanych ze Wschodu. Równocześnie przysłał Lord Stanley notę, w której rząd królowej Wiktorji uskarża się na oziębłość Franeji w sprawie wschodniej i wzywa do czynniejszego współdziałania.

Gospodarstwo i handel.

(Petycja o zniesienie celi od zelaza.) Stowarzyszenie w celu popierania rozwoju pod względem ekonomicznym podalo petycje do obydwuch Izby Rady panstwa i do sejmu węgierskiego z prosba o jak najszybsze i calkowite zniesienie celi przywozowego od zelaza.

Czesc urzedowa.

Na nowo utworzone posady rządowej sluzby budowniczej w Galicji mianowal JE. p. minister spraw wewnetrznych.

Nadinszynerami Iszej klasy: Dotychczasowego nadinszynera F. Dimmer i inszynerów: E. Hranatsch i W. Jasienskiego,

nadinszynerami 2giej klasy inszynerów: J. Bittnera F. Kowarza i A. Mõsera, dalej

inszynerami Iszej klasy: dotychczasowych inszynerów: A. Lewickiego. J. Krone, F. Dundaczek, W. Dutczynski, A. Richter i A. Arway, rewidenta rachunkowego, F. Lerch i inszynerów-asystentów: F. Schwarz, L. Pożniaka, J. Schejbal, W. Hauera, J. Krajczy, J. Hanusch, K. Pragmacza i K. Meyer, a

inszynerami 2giej klasy: inszynerów-asystentów: K. Reinera, E. Jirku, S. Ksiazarskiego, T. Stanowskiego, J. Pokornego, H. Madurowicza, J. Chlapek, K. Setti, W. Bauera, J. Strauss, W. Wyslockiego, T. Wobr, J. A. i J. Drohokupil.

Inszynerami 2giej klasy: inszynerów-asystentów: Edwarda Girsy i W. Rappe, jakotez elewów budowniczych: Emila Serkowskiego, T. Krokiewicza, K. Morawieckiego, M. Kukalskiego, H. Kohl, K. Mrozek, K. Heinrich, A. Jakubowskiego, K. Tõpfer, B. Miejskiego, S. Janikiewicza, J. Wojciechowskiego, J. Kukurudze i H. Piotrowskiego.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Table with columns: Dnia 27. lutego, zlr., kr. Rows include: 5% Metaliki, 5% Pozyeczka narodowa, Losy pozyeczki z roku 1860, Akcje banku wiedeńskiego kredytowego, Londyn 10 funtow szterlingow, Srebro, Dukaty pojedynczy.

Cennik gieldy pieniez. i towar. we Lwowie dnia 27. lutego 1868.

Table of exchange rates and commodity prices in Lviv. Columns: Wzrost, zlr., kr.; Zadaja, zlr., kr. Rows include: Akcje koleji gal. Kar. Ludw., banku hypot. gal., papierni czerlanski, Obligaci indennizacyjne galic., Dukaty holenderski, Dukaty cesarski, Rubel srebny rosylski, Banknoty polskie, Pruskie bilety kasowe, Põlimperjal rosylski, Srebro.

Owies: korzec wedlug praktyk gielдовых 3,40, (na marzec, kwiecień 1861 loco dworzec Czerniowiecki.)

Przyjechali do Lwowa

z dnia 25. lutego. PP. Obertyński W. z Leszka, Zagórski S. z Lipowic, Kossak W. z Podhajec, Czechowicz K. c. k. radca sadu ob. z Zloczowa.

Large advertisement for medicinal products including 'Pod gwarancja rzetelności', 'Dra Hartunga olejek z kory chin', 'Dra Berchardta aromatyczny ziołowy', 'Dra Berlingera aromatyczny wyskok', 'Dra Sulina de Bontemorda', 'Dra Kocha bonbony ziołowe', and 'W jedynie rzetelnej prawdziwości'.

Advertisement for Dr. Leplanquais, 'Narzedzia chirurgiczne przyjete na wystawy powszechne 1855, 1862 i 1867 r.', listing various surgical instruments and medical devices.

Advertisement for Leopold Jasienski, 'budowniczy miasta Kolomyi', 'podejmuje sie wykonania wszystkich robót do budowy domow, drog i mostow'.

Advertisement for Ludwika Weigla, 'Taniej jak w Wiedniu. Nadzwyczaj tanie i dobre zegarki.', 'Od wielu lat zaszczytnie znany SKLAD ZEGAROW'.

Advertisement for A. Nadwodzki, 'wlasiciel warsztatu tokarsko-mechanicznego. we Lwowie w rynku pod l. 51.'.

Advertisement for Stollwerka bombony pierslowe, 'Ku odwracaniu kaszlu i chrypki, w ogole wszystkich pojawien chorob kataralnych'.